

אסטמה

דף זה נועד להסביר לך הורה יקר, על הסיבות וההשלכות של אסטמה בילדים.

מהי אסטמה?

אסטמה הוא מצב של רגישות יתר של דרכי הנשימה. מקורה של רגישות יתר זו תורשתית ומידת הרגישות משתנה בין ילדים ובמהלך החיים. כאשר ילד נחשף לגורם אליו הוא רגיש, מתפתחת תגובה (דלקת) הגורמת להצרות דרכי הנשימה. אסטמה מופיעה בהתקפים ונגרמת מסיבות שונות.

תאור התופעה

בילדים אסטמיים דרכי הנשימה רגישים מאד. רגישות זו מובילה לכך, שכאשר חודרים אליהם גורמים אליהם הילד רגיש, מתפתחים תהליכים מורכבים וכתוצאה מכך אודם, בצקת ונפיחות של דרכי הנשימה. התהליכים מובילים להתכווצות והצרות דרכי הנשימה. הביטוי הוא בקוצר נשימה, צפצופים וליחה מוגברת.

גורמים מעוררים:

הגורמים השכיחים ביותר, הגורמים לאסטמה בתינוקות ובילדים, לפני גיל בית הספר הם וירוסים. מחוללי אלרגיה – אבקות פרחים, נבגים, פטריות, שיער בעלי חיים ובעיקר חתולים, אבק (קרדית הבית) גורמים מזהמים – זיהום אוויר, חשיפה לעשן סיגריות. מזג האוויר – שינויי מזג אוויר, אוויר יבש או אוויר קר. אוכל ושתיה – בעיקר בוטנים ומזונות אחרים. (למרות שחלב נחשב לגורם חשוב, רק לעיתים נדירות הוא הגורם להתקפי אסטמה. מאמץ גופני – מאמץ ארוך, מרוכז ולא מתאים עלול להוביל להתקף של קוצר נשימה. הצטננות ושינויים גופניים – הצטננות מחריפה את רגישות מערכת הנשימה ועלולה להחריף את סימני האסטמה. גם שינויים הורמונליים - הריון, לידה והנקה עלולים להחמיר את המחלה. גורמים נפשיים – בכי, כעס, צחוק עלולים לגרום להתקף אסטמה, בילדים עם רגישות יתר של דרכי הנשימה..

חשוב לזכור:

- אסטמה הינה מחלה שמופיעה בדרגות חומרה שונות, מאסטמה קלה ועד לאסטמה קשה.
- השליטה באסטמה תלויה ביכולת **למנוע** התקפים ולטפל בילד.
- יש צורך בהפחתת התהליך הדלקתי בצינורות הנשימה על ידי הפחתת החשיפה לגורמי ההתקף וטיפול תרופתי מניעתי.

הטיפול לו יזדקק הילד:

הטיפול בהתקף אסטמה מבוסס על שתי קבוצות עיקריות של תרופות:

- תרופות מרחיבות סימפונות.
- תרופות מונעות דלקת.

מרחיבי סימפונות הם תרופות קצרות טווח הפועלות מיידית כנגד התכווצות הסימפונות בזמן התקף.

חשוב לזכור כי תרופות אלו אמורות להביא הקלה מיידית בתופעות של אסטמה, אך אינן פותרות את הבעיה או מונעות אותה.

התרופות ניתנות במשאפים או באינהלציות, ביניהם נמנות תרופות כמו וונטולין, בריקלין וארובנט.

תרופות מפחיתות דלקת - תרופות אלו מפחיתות את התגובה של דרכי הנשימה, גורמות לירידה בדלקת ובנפיחות.

פעולתן איננה מיידית והן מתחילות לפעול תוך שעות או ימים, תלוי באופן בו הן נלקחות.

ישנן שתי קבוצות של תרופות: סטרואידים כמו בודיקורט או פליקסוטיד, שניתנות בשאיפה או סינגולר שאיננו סטרואיד וניתן דרך הפה.

ילדים הסובלים מהתקפי אסטמה תכופים או קשים, צריכים לקבל טיפול מונע. ההחלטה על סוג הטיפול נקבעת ע"י הרופא המטפל, בהתאם למצבו הרפואי של הילד.

תסמינים הדורשים ברוך:

- התעוררות בלילה עם שעול, צפצופים בנשימה או חוסר באוויר.
- התגברות התסמינים בזמן הקימה בבוקר.
- הגברת תלות בתרופות ממשפחת מרחיבי הסימפונות.
- תחושה שהתרופות מסייעות רק לזמן קצר.
- קושי להתמודד עם פעילות גופנית רגילה.

המרכז הלאומי ורפואה לאמה!

13 שנות מח' ילדים א'
"הדסה" הר הצופים

4/2008 מתבסס על חוברת מידע של עמותת "לנשום",